

Ajankohtaiskatsaus viljelijätukiin

Ilmastositurit -hankkeen päätösseminaari 11.12.2023
Olli Harju, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen kokonaisrahoitus* eri kausina.

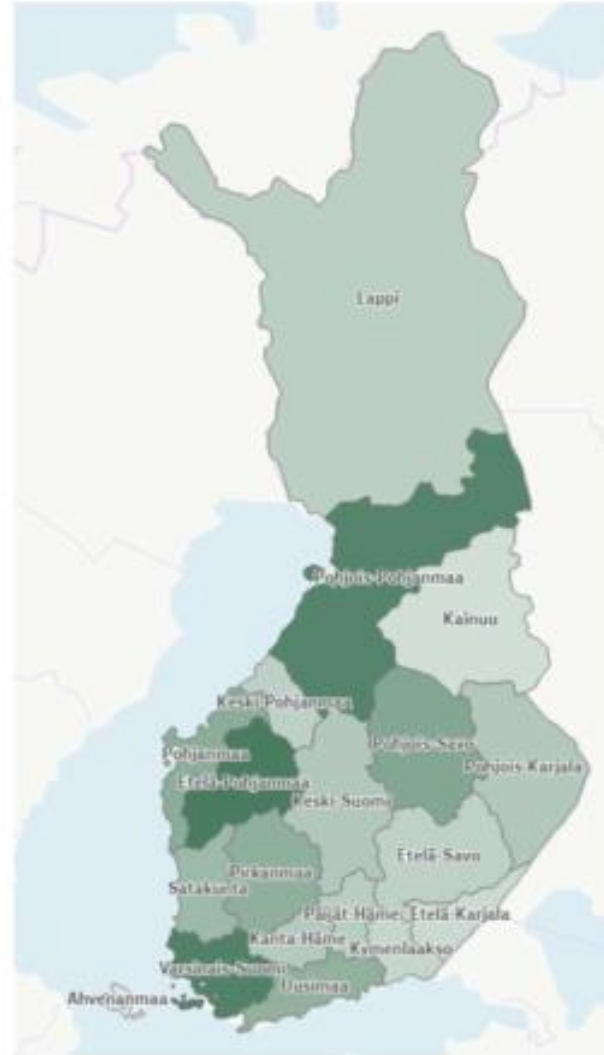
Milj. euroa vuodessa <u>keskimäärin</u>	Rahoituskausi 2014-2020, milj. €/vuosi	Kausi 2023-2027, milj. €/vuosi	Muutos
Suorat tuet (EU-rahoitus 100 %):	523	523	
- tuotantosidonnaiset tuet	103	102	-1 %
- ekojärjestelmät	-	86	-
- nuoret viljelijät	10	13	+31 %
- muut kohteet (tuotannosta irrotettuja)	410	321	-22 %
Kansalliset tuet: (FI-rahoitus 100 %)	349	350	
Maaseudun kehittämisrahoitus (EU keskim. 43 %):	1 139	1 173	
Pinta-ala- ja eläintuet	884	853	
- luonnonhaittakorvaukset	528	500	-5 %
- ympäristökorvaukset (sis. ei-tuot. investoinnit)	250	203	-19 %
- luonnonmukainen tuotanto	50	76	+52 %
- eläinten hyvinvointikorvaukset	55	74	+35 %
Maatalouden rakennetuet	110	136	+24 %
Muu maaseudun kehittäminen	146	183	+25 %
RAHOITUS YHTEENSÄ	2 011	2 045	

EU-
rahoitus
879 milj. €
= 43 %

* Ei sisällä siirtymäkauden 2021-2022 rahoitusta, eikä vuosina 2014-2020 maksettuja poikkeuksellisia kriisitukia, eikä hallitusohjelman 2023-2027 säästöpäätöksiä

Tukimaksut maakunnittain v.2022

MAAKUNTA	Euroa	Osuus
Etelä-Pohjanmaa	263 018 854	12,3%
Varsinais-Suomi	247 062 397	11,6%
Pohjois-Pohjanmaa	241 163 218	11,3%
Pohjois-Savo	164 002 185	7,7%
Pohjanmaa	149 882 762	7,0%
Pirkanmaa	142 374 764	6,7%
Uusimaa	141 254 819	6,6%
Satakunta	119 594 387	5,6%
Pohjois-Karjala	84 571 426	4,0%
Keski-Suomi	83 938 770	3,9%
Kanta-Häme	79 565 467	3,7%
Päijät-Häme	71 683 521	3,4%
Lappi	67 362 625	3,2%
Keski-Pohjanmaa	66 519 602	3,1%
Etelä-Savo	63 637 635	3,0%
Kymenlaakso	51 843 552	2,4%
Etelä-Karjala	42 876 040	2,0%
Kainuu	32 687 523	1,5%
Ahvenanmaa	15 561 882	0,7%
Yht	2 130 968 657	100,0%

Vuoden 2023 haun tulokset

Peltotukihaun tulokset vuonna 2023

Tuki	Hakeneet (x) maatilat	Haettu ala, ha	Tavoiteala, ha (CAP- suunnitelma)
Luonnonhaittakorvaus			
AB	17 637	AB: 1 019 774	AB: 1 166 000
C	24 314	C: 1 145 966	C: 1 038 000
Yht	41 590	Yht. 2 165 741	Yht. 2 204 000
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus			
kasvintuotanto	3 856	280617	310 000
avomaan vihannekset	124	281	1 400
kotieläintuotanto (korotus)	987	114796	111 000
Ympäristökorvaus (sitoumus)	32 905	2 028 533	1 840 000
Ympäristökorvaus (sopimus)			
- maatalousluonnon ja maiseman hoito		Hoitoala* yht. 31 030 ha	Hoitoala yht. 33 000
* arvokas biotooppi, hoito	564	14 758	11 000
* muut alueet, hoito	1 409	16 252	22 000
kunnostusraivaus	375	2 422	3 000
aitaus	449	5 103	3 000
petoaitaus	27	161	200
- kosteikonhoito	338	1 478	1 500

Peltotukihaun tulokset vuonna 2023

- Ympäristökorvaus (sitoumus)

Toimenpide	Hakeneet, kpl	Haettu ala, ha	Tavoiteala (CAP-suunnitelma)
Korvaustaso:			
puutarhakasvit ja kumina (113 €)	3 478	33 750	40 000
muut kasvit (45 €)	32 622	1 809 378	1 800 000
Tilakohtainen toimenpide, valinnainen:			-
- ilmasto- ja ympäristökoulutus	28 950		
- monivuotiset monim.kaistat	693		
- maaperän seuranta	9 793		
- orgaaniset ravinteet	3 364	Lannan luovutus 25 m3 (3044 kpl)	
- pölyttäjien ravintokasvit	4 756		
- täsmäviljelymenetelmät	5 183		
- kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset	13 099	Ruiskun lohkoautom. (2268 kpl) ja Automaattiohjaus (2113 kpl)	

Peltotukihaun tulokset vuonna 2023

- Ympäristökorvaus (sitoumus)

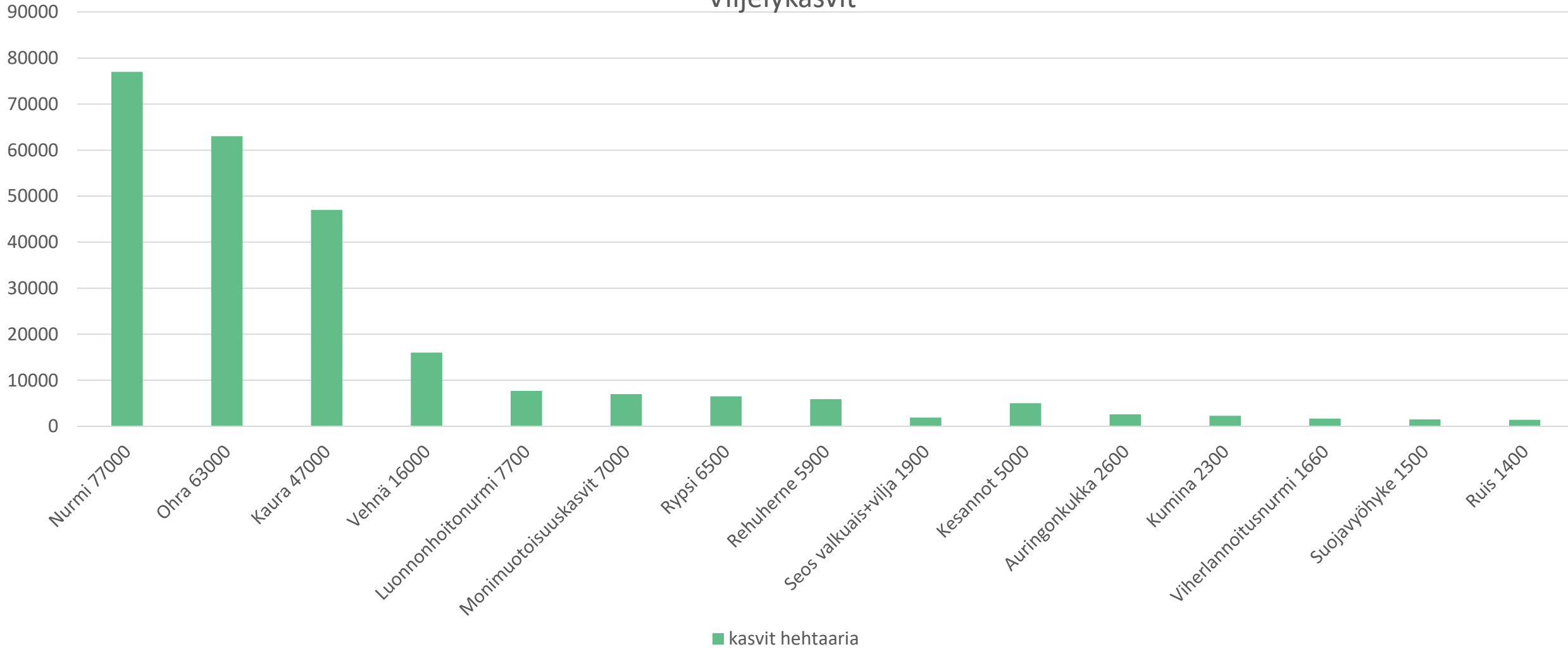
Toimenpide	Hakeneet (x) maatilat, kpl	Haettu ala, ha	Tavoiteala, CAP-suunnitelma
Lohkokohtaiset valinnaiset toimenpiteet:			
- maanparannus- ja saneerauskasvit	2 229	14 335	70 000
- kerääjäkasvit	13 665	255 592	200 000
- kiertotalouden edistäminen		(syysilmoituksella)	260 000
- suojavyyöhykkeet	3 464	12 653	39 000
- turvepeltojen nurmet	298	2 769	20 000
- valumavesien hallinta (säättösalaojitus ja kiuatusvesien kierrätys)	2538	(syysilmoituksella)	45 000 + 11 000
- puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	862	7 320	3 000
- lintupellot	236	(syysilmoituksella)	4 000

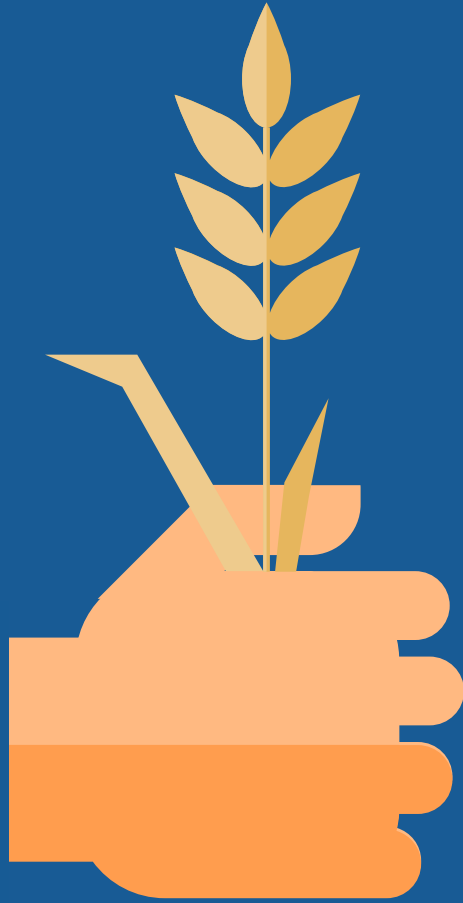
Tilastoja Etelä-Pohjanmaalta

- **Perustulotuen hakijoita n.5030 (noin 266 000 hehtaaria)**
 - **Vuonna 2022 hakijoita oli 5240**
- **Ekojärjestelmätuen hakijoita 3012 (viherlannoitusnurmi, luonnonhoitonurmi, monimuotoisuuskasvit)**
- **Ympäristökorvauksen hakijoita 4466**

Tilastoja Etelä-Pohjanmaalta

Viljelykasvit

Viljelijätukien maksut

Viljelijätukien maksut Marraskuu

Ympäristökorvaus maksetaan maataloille viisivuotisen sitoumuksen perusteella. Korvaus tulee maksuun kahdessa osassa siten, että **27.11.2023 alkaen maksetaan ennakkona 85 prosenttia** korvauksen määrästä ja loppuosa touko–kesäkuussa 2024. **Ennakkoa maksetaan yhteensä noin 102,6 miljoonaa euroa.**

Maatila voi valita ympäristösitoumukseen erilaisia toimenpiteitä. Ympäristökorvauksen ennakot maksetaan seuraavista toimenpiteistä:

- tilakohtainen toimenpide
- kerääjäkasvit
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- suojavyöhykkeet
- turvepeltojen nurmet
- puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu.

Seuraavista ympäristösitoumuksen toimenpiteistä ei makseta ennakkoa, vaan korvaukset maksetaan kokonaan touko–kesäkuussa 2024:

- kiertotalouden edistäminen
- valumavesien hallinta
- lintupellot

Viljelijätukien maksut Marraskuu

Luonnonmukaisen kasvintuotannon korvauksesta maksetaan ennakkoa

- Luomukorvaus perustuu luonnonmukaisen tuotannon viisivuotiseen sitoumukseen. Luonnonmukaisesta kasvintuotannon korvauksesta maksetaan **ennakkona 85 prosenttia korvauksen määrästä, joka on yhteensä noin 38 miljoonaa euroa**. Ennakoiden maksaminen **alkaa 27.11.2023**. Korvauksen loppuosa ja koko luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus maksetaan touko–kesäkuussa 2024.

Eläinten hyvinvointikorvauksen ennakko maksuun naudoista, lampaista ja vuohista

- Eläinten hyvinvointikorvausta maksetaan eläinten hyvinvointia parantavista toimenpiteistä, jotka ylittävät lakisääteiset vaatimukset. Maatila voi valita korvaukseen tilalleen sopivat toimenpiteet.
- **Naudoista, lampaista ja vuohista hyvinvointikorvaukset** maksetaan kahdessa osassa. Ennakoita maksetaan **23.11.2023 alkaen**. Maksettava osuus on noin puolet korvauksesta koko vuoden eläinmäärän perusteella. Ennakoita maksetaan yhteensä noin **19,7 miljoonaa euroa**.
- Eläinten hyvinvointikorvaus sika- ja siipikarjasta maksetaan kokonaan touko–kesäkuussa 2024. Samaan aikaan maksetaan loppuosat nautojen, lampaiden ja vuohien perusteella maksettavista korvauksista.

Viljelijätukien maksut Joulukuu

Maksaminen alkaa 8.12.2023

Tuki	Kokonaissumma
Luonnonhaittakorvaus	467 000 000 €
Perustulotuki	272 200 000 €
Ekojärjestelmätuki (lukuun ottamatta talviaikainen kasvipeite -toimenpidettä)	17 800 000 €
Uudelleenjakotulotuki	22 000 000 €
Nuorten viljelijöiden tulotuki	11 900 000 €
Tärkkelysperunapalkkio	3 400 000 €
Erikoiskasvipalkkio	12 500 000 €
Kansalliset peltotuet	21 700 000 €
Nuorten lisätuki	11 270 000 €
Yhteensä	839 770 000 €

Viljelijätukien maksuaikataulu syksy 2023 – kevät 2024

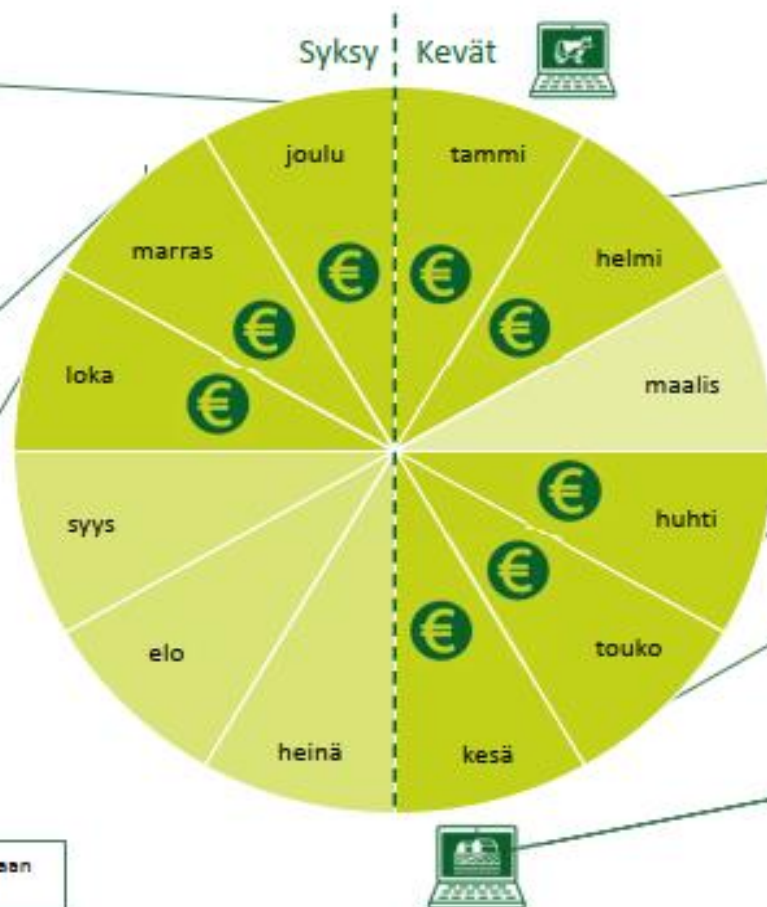

- Luonnonhaittakorvaus: 1. erä 95 %
- Perustulotuki: 1. erä 95 %
- Ekojärjestelmätuki: 1. erä 95% (pl. talviaikainen kasvipeitteisyys)
- Uudelleenjakotuki: 1. erä 95 %
- Nuoren viljelijän tuki: 1. erä 95 %
- Tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkio: 1. erä 95 %
- Kansalliset peittotuet: 100 %

- Eläinten hyvinvointikorvaus: ennakko yksilöeläimistä 50 %
- Luomukorvaus: ennakko 85 %
- Ympäristökorvaus: ennakko 85 %
- ei makseta seuraavia toimenpiteitä:
kiertotalouden edistäminen, lintupellot ja valumavesien hallinta

- Kasvihuonetuotannon tuki: loppumaksu 10 %
- Porotalouden eläincohtainen tuki: 100 %
- Mehiläistalouden pesäcohtainen tuki: 100 %
- Metsämarjojen ja -sienten varastointituki: 100 %

Kuviossa esitettyjen tukien lisäksi kuukausittain maksetaan maidon kansallinen pohjoinen tuki.

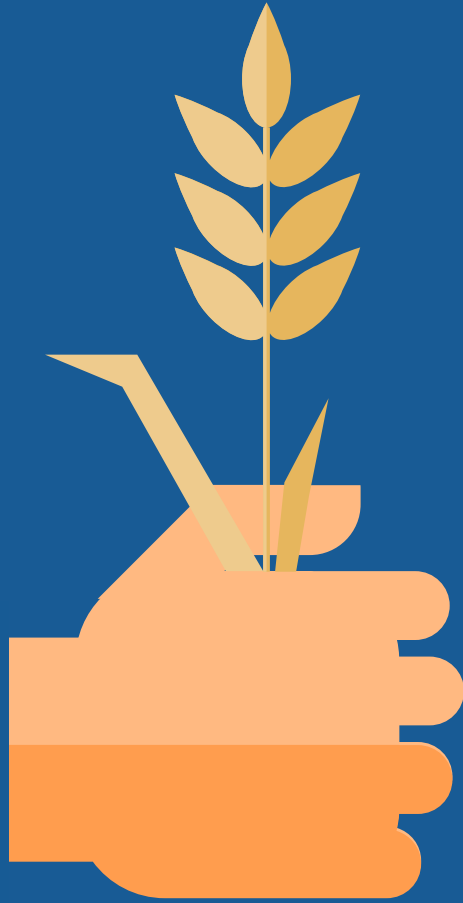

- Ympäristösopimus: 1. erä 85 %
- Nautapalkkio: 1. erä 70 %

- Kansalliset kotieläintuet: lopullinen 10-20 % ja ennakko 80-90 %
- Kasvihuonetuotannon tuki: ennakko 90 % (vuosi 2024)
- Puutarhatuotteiden varastointituki: (vuosi 2023)

- Luonnonhaittakorvaus: loppumaksu 5 %
- Luomukorvaus: loppumaksu 15 %
- Luomukorvaus: kotieläincohtainen 100 %
- Ympäristösopimukset: loppumaksu 15 %
- Alkuperäisrotujen kasvattaminen: 100 %

- Ympäristökorvaus: loppumaksu 15/100 %
- Perustulotuki: loppumaksu 5 %
- Uudelleenjakotuki: loppumaksu 5 %
- Nuoren viljelijän tuki: loppumaksu 5 %
- Tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkio: loppumaksu 5 %
- Nautapalkkio: loppumaksu 30 %
- Lammis- ja vuohipalkkio: 100 %
- Eläinten hyvinvointikorvaus: sika- ja siipikarja 100 %
- Eläinten hyvinvointikorvaus: loppumaksu yksilöeläimistä 50 %
- Sokerijuurikkaan kuljetustuki: 100 %
- Ekojärjestelmän loppumaksu 5% (kasvipeitteisyys kokonaan)

Tukiehtomuutoksia asetusluonnosten pohjalta

Asetusluonnos maatalouden ja ympäristön vaatimuksista

- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
 - Määritelmät
 - viherkesannolla pääasiassa heinä- ja nurmirehukasveja sisältävää maatalousmaata ~~yksi- tai monivuotisilla riista, maisema, pölyttäjähönteis-, niitty- tai nurmikasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla, ei kuitenkaan yksinomaan viljalla, muilla palkokasveilla kuin apilalla ja mesikällä tai öljykasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla, kylvettyä maatalousmaata~~
 - välikasvilla ~~satokasvin jälkeen~~ samana vuonna kylvettävää toissijaista kasvia, joka on eri kasvi kuin satokasvi ja joka muodostaa kasvuston.

Asetusluonnos maatalouden ja ympäristön vaatimuksista

- 7§ Suojakaista
 - Vesistöjen varrella sijaitsevalla maatalousmaan peruslohkon vesistöön rajoittuvalla lohkon rajalla on oltava muokkaamaton kasvipeitteinen vähintään kolmen metrin levyinen suojakaista, **joka on perustettu kylvämällä monivuotisia nurmikasveja. Suojakaistan voi perustaa myös kylvämällä suojaviljaan. Suojakaistalla ~~jolla~~ ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita. ~~Kasvipeitteisyydellä tarkoitetaan tässä asetuksessa kylvettyjen nurmikasvien tai muiden kuin puuvartisten kasvien muodostamaa kasvillisuutta~~**

Asetusluonnos maatalouden ja ympäristön vaatimuksista

- 10 § Viljelykierto
 - Yksivuotisia viljelykasveja, joita 1 ja 2 momentissa tarkoitetut vaatimukset eivät koske, ovat suunnitelma-asetuksen liitteen III alaviitteessä 4 tarkoitettujen kasvien ja kesantomaan lisäksi peruna, porkkana, sokerijuurikas, keräkaalit, sipulit sekä puna- ja keltajuurikas. **Edellä 1 momentissa tarkoitettu vaatimus ei koske tuotantosopimukseen perustuvan puhdaskauran tuotannon pinta-aloja.**

=> Gluteenittoman puhdaskauran sopimustuotannolle annetaan **vapautus ehdollisuuden vuosittaisesta viljelykiertovaatimuksesta**, mutta ei kuitenkaan monivuotisesta viljelykiertovaatimuksesta. Puhdaskauran alaa ei lasketa vuosittaiseen viljelykiertovaatimukseen, jossa yksivuotisten kasvien alasta tulee vaihtua vähintään 33%. **Puhdaskauraa ei kuitenkaan saa viljellä samalla lohkolla yhtäjaksoisesti kolmea vuotta pidempään.**

CAP-suunnitelmaan muutosesitykset hyväksytty EU- komissiossa

Muutokset

- Puhdaskauran vapautus viljelykierrosta (kts edelliset kalvot)
- Eläinten hyvinvointikorvauksiin uusi toimenpide kastraatiokivun lievittämisestä.
- Erikoiskasvipalkkion kasvilajivalikoimaan lisätään kikherne sekä valkuais- ja öljykasvien seoskasvustot. Valikoimasta poistuu auringonkukka
 - Auringonkukka kelpaa edelleen ympäristökorvauksen lohkokohtaiseen toimenpiteeseen maanparannus- ja saneerauskasvit

KIITOS!